

Προπαγάνδα & Παραπληροφόρηση: Συζητώντας με τον Άρη Χατζηστεφάνου (vid)



Μια ιδιαίτερα ζωντανή συζήτηση για την προπαγάνδα, την παραπληροφόρηση και τις νέες μορφές χειραγώγησης της ενημέρωσης πραγματοποιήθηκε στο βιβλιοπωλείο-πολυχώρο Σαχέλ, με κεντρικό ομιλητή τον δημοσιογράφο και συγγραφέα Άρη Χατζηστεφάνου.

Η εκδήλωση, με τίτλο «Πώς εντοπίζουμε την προπαγάνδα στις ειδήσεις», πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιουλίου και τη συζήτηση συντόνισε η δημοσιογράφος του ThePressProject Ηλιάνα Ζερβού. Η συμμετοχή του κόσμου ήταν ιδιαίτερα ενεργή, με δεκάδες ανθρώπους να παρακολουθούν και πολλούς από αυτούς να παίρνουν τον λόγο, θέτοντας ερωτήσεις και μετατρέποντας την παρουσίαση σε ανοιχτή συζήτηση.

https://youtu.be/BxPGr6_Crj0

Ο Άρης Χατζηστεφάνου παρουσίασε συγκεκριμένα παραδείγματα από την Ελλάδα και το εξωτερικό, δείχνοντας πώς τεχνικές και διεθνείς τάσεις στην προπαγάνδα και την παραπληροφόρηση εμφανίζονται και στον ελληνικό δημόσιο λόγο. Η συζήτηση κινήθηκε από τις πιο παραδοσιακές μορφές χειραγώγησης της είδησης μέχρι τις σύγχρονες τεχνικές που αναπτύσσονται στο διαδίκτυο, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στις μεγάλες ψηφιακές πλατφόρμες.

Ιδιαίτερο μέρος της συζήτησης αφορούσε την τεχνητή νοημοσύνη, τους αλγορίθμους και τα deepfakes, όχι ως ουδέτερες τεχνολογικές καινοτομίες αλλά μέσα από μια κριτική εξέταση του τρόπου με τον οποίο μπορούν να αναπαράγουν κυρίαρχες αφηγήσεις, στερεότυπα και σχέσεις εξουσίας. Πρόκειται άλλωστε για ζητήματα που βρίσκονται στον πυρήνα του τελευταίου βιβλίου του Χατζηστεφάνου, «Προπαγάνδα και Παραπληροφόρηση στο Ίντερνετ».

Μεγάλο βάρος δόθηκε και στην Παλαιστίνη και τη Γάζα, αλλά και στον τρόπο με τον οποίο ελληνικά και διεθνή μέσα ενημέρωσης επιλέγουν λέξεις, εικόνες και πλαίσια μέσα από τα οποία παρουσιάζουν όσα συμβαίνουν εκεί. Η συζήτηση στάθηκε ιδιαίτερα στις τεχνικές μέσα από τις οποίες μπορεί να αποσιωπάται η ευθύνη του δρώντος, να εξαφανίζεται το ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο ή να μετατοπίζεται το κέντρο βάρους μιας είδησης.

Στην εκδήλωση βρέθηκε και ο γιατρός Χρίστος Γεωργάλας, ο οποίος εργάστηκε εθελοντικά στο νοσοκομείο Νάσερ της Γάζας και κατέγραψε την εμπειρία του στο βιβλίο «Ημερολόγιο Γάζας: Ιατρική εν μέσω γενοκτονίας», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Τόπος. Ο Γεωργάλας είχε βρεθεί για δεύτερη

φορά στη Γάζα την άνοιξη του 2025, όπου εργάστηκε για έναν μήνα και κατέγραψε σε σημειώσεις και φωτογραφίες όσα έζησε μέσα στο νοσοκομείο.

Η βραδιά ολοκληρώθηκε με ακόμη περισσότερες ερωτήσεις από το κοινό και τον Άρη Χατζηστεφάνου να υπογράφει αντίτυπα των βιβλίων του, ύστερα από μια συζήτηση που επιχείρησε όχι απλώς να περιγράψει την προπαγάνδα, αλλά να δώσει εργαλεία για να μπορούμε να την αναγνωρίζουμε όταν τη συναντάμε καθημερινά στις ειδήσεις.